

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-88-45>

УДК 338.228.83.528

ОПОДАТКУВАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ДОСВІДУ СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇН

TAXATION OF FOREST RESOURCES IN UKRAINE: PROSPECTS FOR IMPLEMENTING THE EXPERIENCE OF THE SCANDINAVIAN COUNTRIES

Швець Наталія Романівна

доктор економічних наук, професор,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9192-2235>

Шевченко Максим Григорович

аспірант,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5302-2772>

Shvets Nataliia, Shevchenko Maksym

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

Визначено, що існуюча система оподаткування лісових ресурсів в Україні, в першу чергу, виконує фінансову функцію та відзначається наявністю численних перегинів в частині диференціації ставок рентної плати за спеціальне використання різноманітних складових лісоресурсного потенціалу. На основі проведених досліджень кращих іноземних практик фінансового впливу на сектор лісокористувачів встановлено, що високим рівнем збалансованості відзначаються моделі оподаткування лісових ресурсів Норвегії, Швеції та Фінляндії. Виявлено, що прикметною рисою скандинавської моделі оподаткування лісових ресурсів виступає забезпечення балансу між економічною ефективністю лісозаготівель, збереженням стійкості лісових екосистем та вагомим впливом господарського освоєння лісоресурсного потенціалу на соціальне благополуччя жителів територіальних громад, котрі є основним ареалом концентрації лісоресурсних благ. Встановлено, що сильною стороною скандинавської моделі оподаткування лісових ресурсів є застосування інструментів стимулювання розвитку сектору малих лісовласників.

Ключові слова: оподаткування, лісові ресурси, лісогосподарська діяльність, податкові пільги, лісові землі, стимулювання.

It has been established that the existing system of taxation of forest resources in Ukraine primarily serves a fiscal function and is characterised by numerous inconsistencies in the differentiation of royalty rates for the special use of various components of forest resource potential. Based on research into best international practices regarding fiscal impact on the forestry sector, it has been established that the forest resource taxation models of Norway, Sweden and Finland are characterised by a high degree of balance. It has been found that a distinctive feature of the Scandinavian model of forest resource taxation is the maintenance of a balance between the economic efficiency of timber harvesting, the preservation of the sustainability of forest ecosystems, and the significant impact of the economic development of forest resource potential on the social well-being of residents in local communities. They are the main areas where forest resource benefits are concentrated. It is argued that certain elements of the Norwegian model of tax regulation of forestry should be implemented in Ukrainian forest resource taxation practice, in particular, a system of tax incentives for financing investments in forest roads, financial and investment support for measures to adapt forestry to climate change, and investment in projects to protect forest biogeocenoses from natural disasters. It has been found that, with a view to implementing the taxation of forest resources in domestic practice, it is advisable to take into account the Swedish model, which offers a number of advantages 1) the provision of special tax relief for small-scale forest owners; 2) tax exemptions during the early stages of stand growth; 3) the use of instruments to incentivise measures for the greening of forestry. Research has shown that, in the context of developing a roadmap for the transformation of the forest resource taxation system in Ukraine, it is advisable to utilise elements of the Finnish model, particularly regarding the application of alternative taxation options. They are:

1) taxation of the difference between income and expenses from timber sales; 2) taxation of normative income as a percentage of the value of forest stands. It has been established that a key strength of the Scandinavian model of forest resource taxation lies in the use of instruments to stimulate the development of the small-scale forest owner sector.

Keywords: taxation, forest resources, forestry activities, tax incentives, forest land, incentives.

Постановка проблеми. Одним з ключових чинників побудови сучасної архітектури лісогосподарювання виступає система оподаткування лісових ресурсів. Водночас в Україні наявна система податкового регулювання господарського освоєння лісоресурсного потенціалу не відповідає багатством лекалам передових іноземних практик фіскального впливу на процеси залучення лісових ресурсів у господарський обіг, що не дає можливості повною мірою використати потенціал лісової складової природного багатства як в частині позитивного впливу на соціально-економічний розвиток територіальних громад, так і в частині формування фінансових фондів відтворення, охорони та захисту лісових біогеоценозів. Характерною рисою системи оподаткування лісових ресурсів в Україні є наявність численних перегинів у встановленні ставок рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, зокрема спостерігається великий розрив між означеними ставками за заготівлю деревини у порядку прохідних рубок та у порядку рубок головного користування, що мотивує лісокористувачів звужувати базу оподаткування за рахунок максимізації заготівлі деревини в порядку прохідних рубок, а це у підсумку призводить до недостатньої повноти деревостанів при досягненні ними віку стиглості. Також вітчизняна система оподаткування лісових ресурсів не охоплює достатнього комплексу інструментів фіскального впливу на процеси ведення лісового господарства на самозалісненнях сільськогосподарських угіддях, а також не стимулює землевласників заліснювати малопродуктивні сільськогосподарські угіддя та неугіддя. З огляду на сказане в інструментально-методологічне забезпечення системи оподаткування лісових ресурсів доцільно імплементувати кращі іноземні практики фіскального регулювання діяльності лісокористувачів, котрі забезпечать баланс між результативністю їх виробничо-господарської діяльності, виконанням фіскальної функції лісовою рентою та підвищенням вагомості впливу процесів господарського освоєння лісоресурсного потенціалу на соціально-економічне піднесення територіальних громад,

підзвітні території яких виступають ареалом концентрації лісових ресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомою складовою реформування моделі фіскального регулювання природокористування виступає трансформація системи оподаткування лісових ресурсів, що знайшло відображення у наукових дослідженнях вітчизняних вчених. В.Бардась актуальність удосконалення податкового регулювання використання лісових ресурсів розглядає в контексті необхідності нарощення інвестиційної бази відтворення та охорони лісоресурсного потенціалу, потреби у посиленні мотиваційних важелів комплексного використання деревної продукції, залучення нових суб'єктів підприємницької діяльності до процесів заліснення [1]. Такий підхід є виправданим з огляду на те, що внаслідок самозаліснення значних площ сільськогосподарських угідь фактично сформувався клас дрібних лісокористувачів, що не знайшло відповідного відображення в інструментально-методологічному забезпеченні оподаткування лісових ресурсів.

В. Голян, Ю. Марчук, Ю. Погуляйко, Д. Матрунчик та О. Дзюбенко доцільність перегляду стратегічних пріоритетів оподаткування лісових ресурсів обґрунтовують, виходячи з необхідності нарощення джерел фінансово-інвестиційного забезпечення розбудови інфраструктури ведення лісового господарства шляхом збільшення надходжень лісової ренти до спеціальних фондів у публічних бюджетах різного таксономічного рівня. На їх думку, визріла необхідність формування сучасної моделі фіскального регулювання лісогосподарювання, яка максимально охопить усі фази відтворення лісів, лісозбереження, лісоспоживання та лісооблаштування [2, с. 140]. Якраз диференціація ставок рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, виходячи з відповідної фази лісопродуктових ланцюгів, дасть змогу забезпечити підвищення рівня інвестиційної привабливості лісогосподарських та лісоохоронних проєктів, незважаючи на великий часовий лаг між посадкою лісів та їх стиглістю.

Інституційним розривом існуючої системи оподаткування лісових ресурсів в Укра-

їні виступає паралельне застосування двох податкових регуляторів рентного спрямування: рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів та податку на лісові землі. Для усунення такого інституційного розриву А. Дейнека та Б. Кисіль пропонують запровадити єдиний лісовий податок для усунення подвійного рентного оподаткування у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів, а також для уникнення ситуативного й директивного встановлення чинних ставок рентних платежів за спеціальне використання лісових ресурсів [4, с. 131]. Водночас інституціоналізація єдиного лісового податку не ліквідує вакуум стимулюючого впливу на процеси розширення лісових земель та нарощення лісоресурсного потенціалу. Даний чинник, у свою чергу, вимагає імплементації передового іноземного досвіду в частині урізноманітнення інструментів оподаткування лісових ресурсів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Виходячи з необхідності прискорення процесів розширення площі лісових земель та відтворення сировинної та несировинної складових лісоресурсного потенціалу в Україні, вимагають поглиблення досліджень проблеми та перспективи імплементації у вітчизняну практику оподаткування лісових ресурсів передового іноземного досвіду, зокрема досвіду скандинавських країн (Норвегії, Швеції та Фінляндії), який відзначається широким спектром фіскальних регуляторів і здійснює стимулюючий вплив на лісокористувачів та лісовласників різних форм власності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Виявлення ключових елементів та прикметних рис систем оподаткування лісових ресурсів в окремих скандинавських країнах через призму їх імплементації у практику податкового регулювання процесів розширеного відтворення та господарського освоєння лісоресурсного потенціалу в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах воєнних викликів, завершення процесу формування мережі укрупнених територіальних громад та поглиблення інституційних трансформацій у державному лісовому секторі одним з основних чинників становлення сучасної архітектури лісогосподарювання в Україні виступає формування сучасної системи оподаткування лісових ресурсів, котра забезпечить баланс між виконанням фіскальної функції вилучення лісової ренти, ефективністю функціонування сектору

постійних лісокористувачів та посиленням впливу процесів господарського освоєння лісоресурсного потенціалу на бюджетну самодостатність місцевих громад, котрі виступають основним ареалом концентрації лісоресурсних благ.

Однією з важливих інституційних передумов становлення в Україні сучасної системи оподаткування лісових ресурсів виступає імплементація передового іноземного досвіду, зокрема досвіду країн, де лісові ресурси виступають ключовим елементом національного господарства. До такої групи країн відносяться скандинавські країни: Норвегія, Швеція та Фінляндія. У названих країнах сформувалися системи оподаткування лісових ресурсів, які відзначаються збалансованою та еквівалентною диференціацією ставок лісових податків, а також стимулюючим впливом системи фіскального регулювання лісогосподарювання на темпи і пропорції розширеного відтворення лісоресурсного потенціалу.

Прикметною рисою функціонування систем оподаткування лісових ресурсів у Норвегії, Швеції та Фінляндії є те, що в цих країнах забезпечується баланс між економічною ефективністю лісозаготівель, збереженням лісових екосистем та соціальними інтересами місцевих громад. В цілому скандинавська модель характеризується високим ступенем диференціації податкових ставок залежно від продуктивності лісових насаджень, їх віку, породного складу та місцезростання.

Норвезька модель оподаткування лісових ресурсів, незважаючи на те, що Норвегія не є членом ЄС, акумулювала багато ознак європейських практик фіскального впливу на сектор лісокористувачів (рис. 1). Ключовим методом оподаткування лісових ресурсів в Норвегії виступає оподаткування доходів від лісогосподарської діяльності. Також прикметною рисою норвезької моделі оподаткування лісових ресурсів є поєднання застосування регуляторів фіскального впливу як на лісогосподарську, так і на сільськогосподарську діяльність. Це відображає визнання особливої ролі первинного сектору економіки та необхідності підтримки сільських територій. Базою оподаткування є чистий дохід від продажу лісопродукції після вирахування виробничих витрат [9]. Норвезька система оподаткування лісових ресурсів включає широкий спектр пільг. Особливо значні пільги надаються при освоєнні інвестицій у лісові дороги, оскільки Норвегія має складний гірський рельєф, і транспортна доступність лісів є критичним фактором еко-

номічної ефективності лісогосподарської діяльності. Також інституціоналізовано пільги для заходів з адаптації лісового господарства до зміни клімату та захисту від природних катастроф, таких як штормові вітри та снігові навали.

Основні лісові доходи та відповідно основне податкове навантаження припадають на рубки головного користування у насадженнях, що досягли віку стиглості, який для основних норвезьких порід становить 70-100 років залежно від умов росту. Розподіл податкових надходжень у Норвегії відбувається між державним бюджетом та бюджетами муніципалітетів (комун). Прикметною рисою міжбюджетного розподілу лісових податків у Норвегії є те, що значна частка податків залишається на місцевому рівні, а це відповідає норвезькій традиції функціонування сильного інсти-

туту місцевого самоврядування. Це також дозволяє муніципалітетам, на території яких ведеться активна лісогосподарська діяльність, отримувати стабільні надходження для розвитку місцевої інфраструктури [13].

В українську практику оподаткування лісових ресурсів варто імплементувати окремі елементи норвезької моделі податкового регулювання лісогосподарювання, зокрема систему надання податкових пільг при фінансуванні інвестицій у лісові дороги, фінансово-інвестиційному забезпеченні заходів з адаптації лісового господарства до зміни клімату, інвестуванні проєктів захисту лісових біогеоценозів від природних катастроф.

Доцільність вивчення передового шведського досвіду оподаткування лісових ресурсів впливає з того, що Швеція є одним із світових лідерів у лісовому господарстві, де

Рис. 1. Інституційно-методологічне забезпечення норвезької моделі оподаткування лісових ресурсів

Джерело: сформовано авторами на основі [9; 13]

ліси займають близько 69% території країни і відіграють ключову роль в національному господарстві. Шведська система оподаткування лісових ресурсів характеризується комплексним підходом, що поєднує елементи оподаткування доходів від лісогосподарської діяльності та земельний податок на лісові угіддя (рис. 2).

Базою оподаткування у Швеції виступає не безпосередньо обсяг заготовленої деревини чи площа лісових земель, а дохід від лісогосподарської діяльності. Лісові доходи розглядаються як окрема категорія доходів і оподатковуються за спеціальними правилами в межах загальної системи оподатку-

вання доходів. Лісовласники сплачують податок на дохід від продажу лісоматеріалів, але при цьому вони мають право на вирахування витрат, пов'язаних з веденням лісового господарства, включаючи витрати на лісовідновлення, догляд за лісом, дорожнє будівництво, адміністративні витрати тощо [12].

Певною особливістю шведської системи оподаткування лісових ресурсів є концепція «податку на капітал лісу», яка передбачає оцінку вартості лісових насаджень як виробничого активу. Вартість лісового капіталу визначається на основі нормативних таблиць, які враховують вік, породний склад, бонітет та інші характеристики насаджень. При продажу

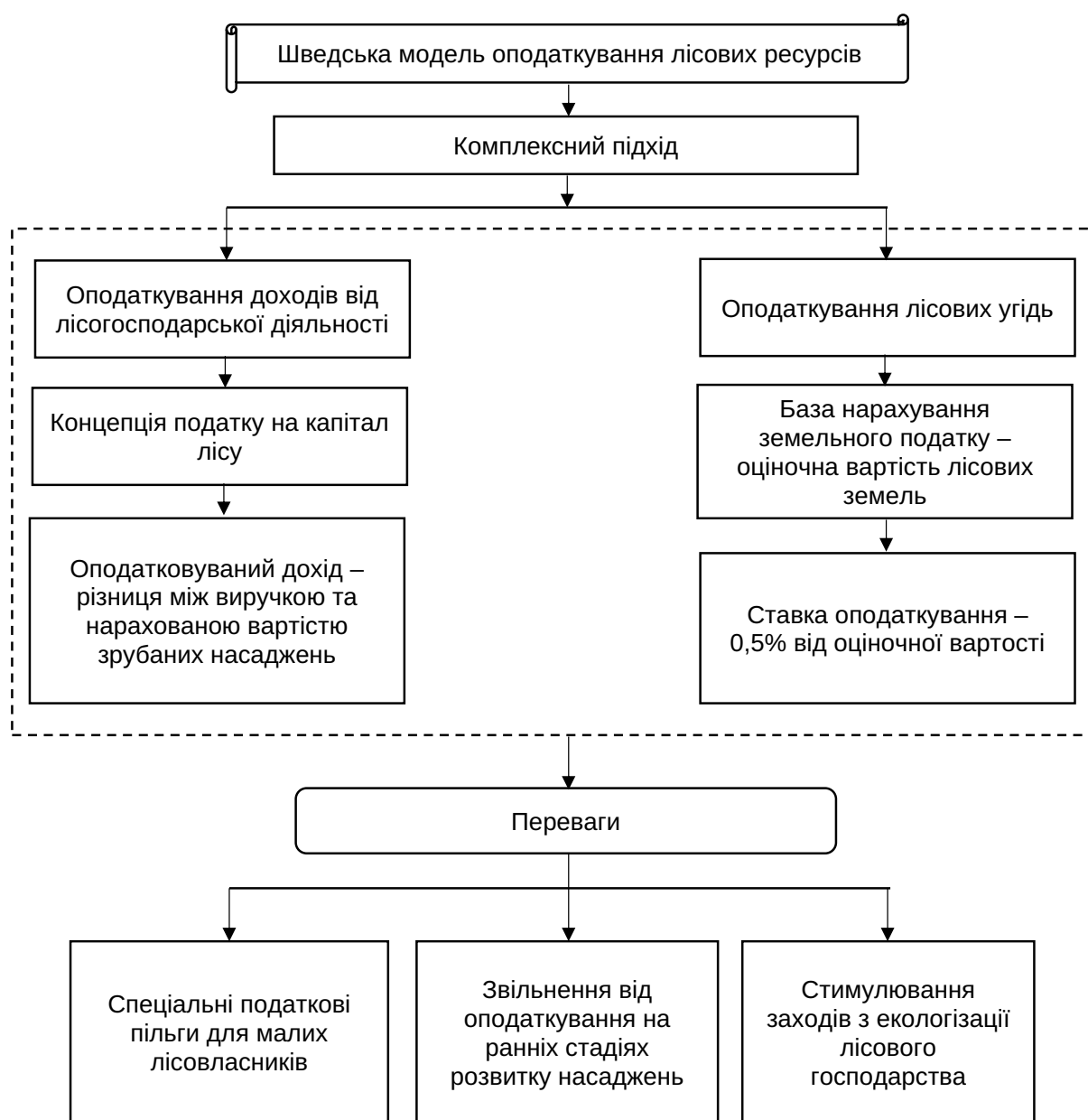

Рис. 2. Ключові компоненти шведської моделі оподаткування лісових ресурсів

Джерело: сформовано авторами на основі [7; 10; 12]

деревини різниця між виручкою та нормативною вартістю зрубаних насаджень розглядається як оподатковуваний дохід.

Диференціація податкового навантаження у Швеції здійснюється переважно через систему нормативної оцінки лісового капіталу. Більш продуктивні насадження на кращих землях мають вищу нормативну вартість, що, за інших рівних умов, призводить до нижчого оподаткованого доходу при їх рубці. І навпаки, насадження на бідних ґрунтах з низькою продуктивністю мають нижчу нормативну вартість, що може призвести до вищого оподаткованого доходу. Така система стимулює ефективне використання найбільш продуктивних лісів та обережне поводження з менш продуктивними насадженнями [7]. Така норма податкового регулювання лісозаготівель стимулює процеси господарського освоєння продуктивних лісонасаджень, що забезпечує максимізацію обсягів заготівлі деревини і створює передумови для відновлення лісових насаджень на лісових землях вищої продуктивності. Водночас така норма сприяє зміцненню рівня екологічної стійкості лісових екосистем на менш продуктивних ґрунтах.

Шведська модель оподаткування лісових ресурсів дає можливість акумулювати у консолідованому бюджеті Швеції значні суми лісової ренти. У 2010-2025 роках у динаміці надходжень лісової ренти до консолідованого бюджету Швеції не спостерігається чітко вираженого висхідного чи спадного тренду, а сама сума надходжень коливалася в інтервалі 0,93-1,43 млрд дол. (рис. 3).

Треба також врахувати факт того, що лісова рента є однією з основних складових сукупної природно-ресурсної ренти, яка надходить до консолідованого бюджету Швеції. Частка лісової ренти у сукупних надходженнях природно-ресурсної ренти до публічних бюджетів за період 2010-2025 років коливалася в інтервалі 14,1-45,1%. Максимальне значення частки лісової ренти у сукупних надходженнях природно-ресурсної ренти до публічних бюджетів Швеції мало місце у 2020 році, коли внаслідок карантинних обмежень було згорнуто ділову активність в інших сегментах природно-ресурсного сектора національного господарства, в першу чергу у мінерально-сировинному сегменті.

Виходячи з особливостей системи оподаткування лісових ресурсів у Швеції на предмет імплементації окремих елементів цієї системи у вітчизняну практику оподаткування лісових

ресурсів, доцільно взяти до уваги такі складові: 1) наявність спеціальних податкових пільг для малих лісовласників; 2) звільнення від оподаткування на ранніх стадіях росту насаджень; 3) використання інструментів стимулювання заходів з екологізації лісового господарства.

Саме інституціоналізація податкових пільг для малих лісовласників є дуже важливою для України, де виникла необхідність у становленні саме сектору малих лісовласників внаслідок масштабування процесів самозаліснення сільськогосподарських угідь. Такі пільги мають мотивувати переведення самозаліснених сільськогосподарських угідь у категорію лісових земель, щоб поступово підвищувати рівень лісистості території країни та зменшувати прояви еколого-деструктивних процесів в аграрному природокористуванні. Звільнення від оподаткування на ранніх стадіях росту лісових насаджень мотивуватиме лісокористувачів забезпечувати комплексне використання лісоресурсного потенціалу, зокрема за рахунок побічних лісокористувань та рекреаційного лісокористування [3], що у підсумку дасть можливість підвищити інвестиційну привабливість лісового господарства в цілому. Звільнення від оподаткування заходів щодо екологізації лісового господарства прискорить процеси реалізації проєктів низьковуглецевого розвитку та сприятиме залученню коштів глобальних екологічних фондів [5] у лісовий сектор національного господарства, що є особливо важливим у повоєнний період.

Фінляндія, де ліси покривають понад 75% території і є основою національної економіки, має систему оподаткування лісових ресурсів, схожу зі шведською, але з певними відмінностями. Базою оподаткування у Фінляндії також є дохід від продажу лісоматеріалів. Фінляндська система оподаткування лісових ресурсів передбачає два альтернативні методи оподаткування лісових доходів: 1) метод фактичних доходів та витрат; 2) спрощений метод на основі нормативного доходу (рис. 4). За першим методом лісовласник сплачує податок на різницю між фактичними доходами від продажу деревини та документально підтвердженими витратами на ведення лісового господарства. Цей метод вимагає детального обліку всіх операцій, але дозволяє більш точно враховувати реальні витрати лісовласника [8]. Спрощений метод, який частіше використовують малі лісовласники, базується на концепції нормативного доходу лісового господарства.

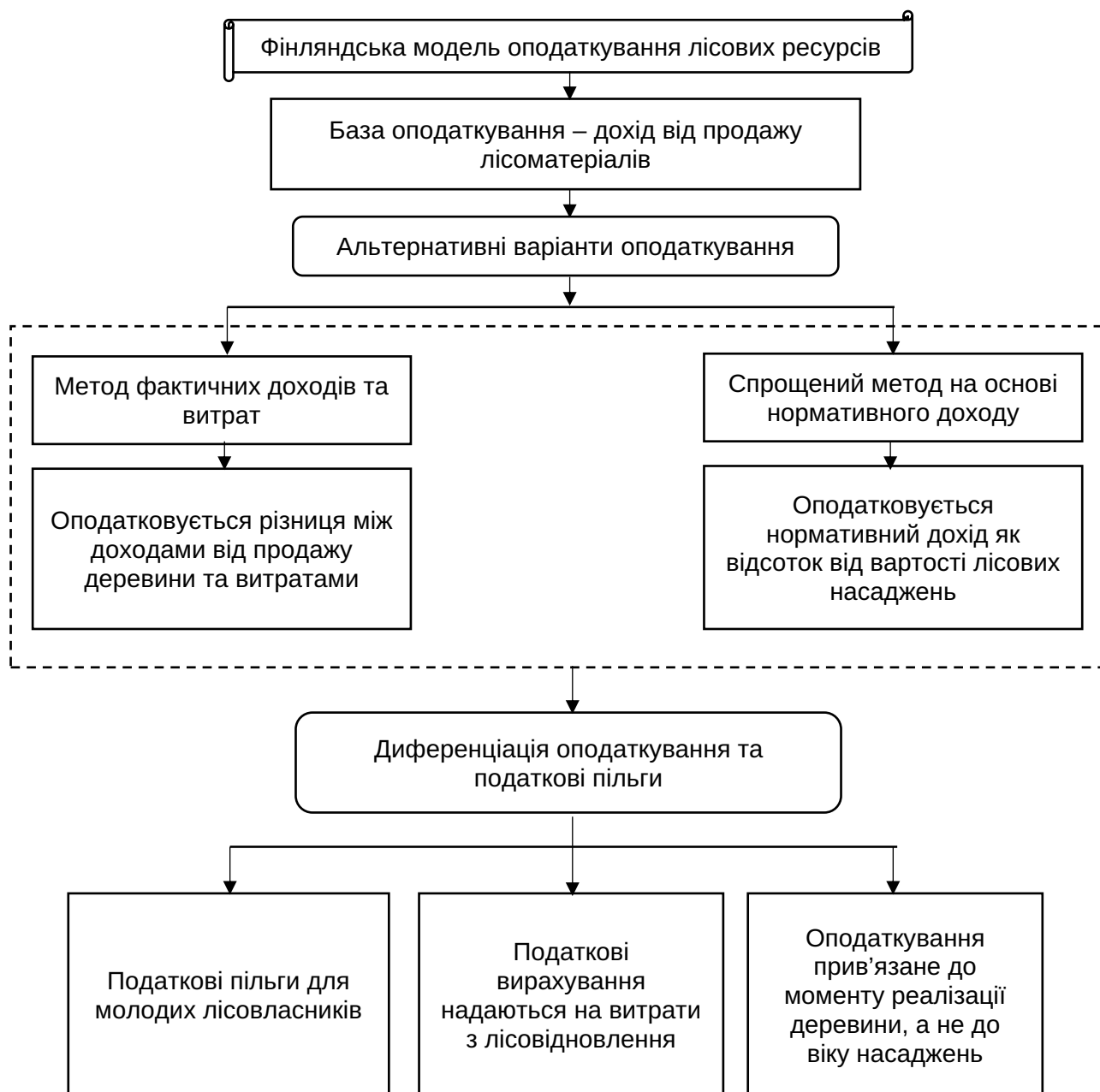

Рис. 3. Структурно-динамічні характеристики надходжень лісової ренти до консолідованого бюджету Швеції у 2010-2025 роках

Джерело: сформовано та розраховано авторами за даними The World Bank <https://www.gavi.org/>

Оціночна вартість лісових насаджень визначається на основі даних державного лісового реєстру, а нормативний дохід розраховується як певний відсоток від цієї вартості. Цей метод спрощує адміністрування, але може не повністю відображати фактичну економічну ситуацію окремого лісовласника.

Диференціація оподаткування у Фінляндії здійснюється через систему податкових вирахувань та пільг. Значні вирахування надаються на витрати з лісовідновлення, будівництва

лісових доріг, меліорації. Існують спеціальні податкові пільги для молодих лісовласників, які вперше отримали ліси у власність, що стимулює передачу лісової власності новому поколінню [6].

У контексті розроблення дорожньої карти трансформації системи оподаткування лісових ресурсів в Україні доцільно використати елементи фінляндської моделі, зокрема в частині застосування податкових пільг для молодих лісовласників, що виступає ключо-

вою інституційною передумовою становлення приватного лісового сектора в Україні.

З метою створення інституційного підґрунтя становлення приватного сектора у лісовому господарстві України доцільною є імплементація фінляндського досвіду стосовно надання податкових пільг для молодих лісовласників. Так сформується стимул для сільської молоді стосовно збереження та примноження потенціалу лісового біорізноманіття на самозаліснених сільськогосподарських угіддях, а також мотивація для даної категорії сільського населення заліснювати малопродуктивні сільськогосподарські угіддя та неугіддя.

Передові практики оподаткування лісових ресурсів Норвегії, Швеції та Фінляндії, особливо в частині диверсифікації інструментів фіскального впливу на процеси лісовідновлення, лісорозведення, комплексного освоєння лісоресурсного потенціалу, а також стимулювання становлення сектору малих лісовласників доцільно імплементувати у вітчизняну архітектоніку оподаткування лісових ресурсів в Україні, щоб подолати багаторічні прецеденти збереження рудиментів командної моделі фіскальних вилучень у сфері лісогосподарського виробництва і переорієнтувати вітчизняну модель оподат-

кування лісових ресурсів на стимулювання процесів розширеного відтворення лісоресурсного потенціалу, а також комерціалізацію екосистемних послуг, котрі продукуються лісовими біогеоценозами.

Висновки. Модель оподаткування лісових ресурсів в Україні продовжує функціонувати за лекалами командної економіки і відзначається надмірно звуженим спектром інструментів фіскального впливу на сектор постійних лісокористувачів, що не забезпечує відповідних стимулів для прискорення процесів розширення масштабів заліснення та нарощення потенціалу лісового біорізноманіття. Така модель має бути трансформована, в тому числі і за рахунок імплементації окремих елементів систем оподаткування лісових ресурсів, які функціонують у Норвегії, Швеції та Фінляндії. Імплементація норвезького досвіду пільгового оподаткування інвестування будівництва лісогосподарських доріг, заходів з адаптації лісового господарства до змін клімату та заходів щодо захисту лісових біогеоценозів від природних та техногенних катастроф дасть поштовх розбудові в Україні сучасної лісогосподарської інфраструктури, зокрема логістичних каналів руху лісопродукції, а також мотивуватиме менеджмент постійних лісокористувачів реа-

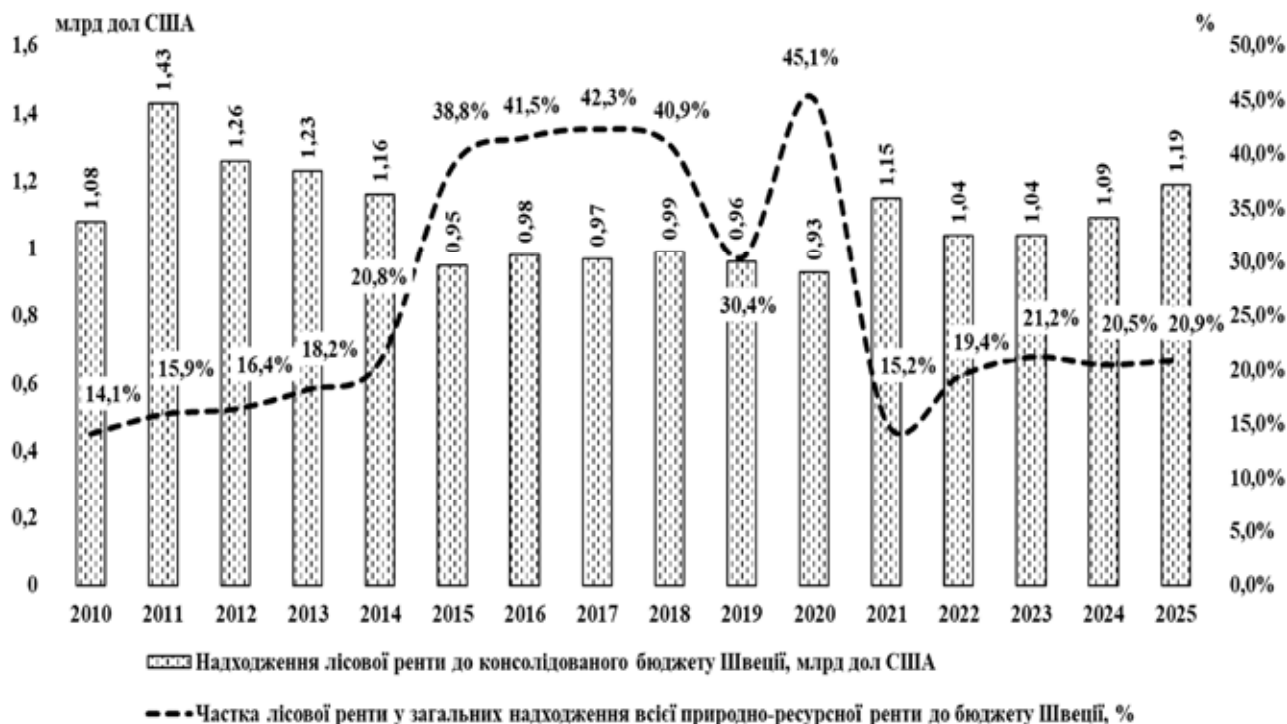

Рис. 4. Інституційно-регуляторна характеристика фінляндської моделі оподаткування лісових ресурсів

Джерело: сформовано авторами на основі [6; 8; 11]

лізовувати проекти низьковуглецевого розвитку та примноження лісового біорізноманіття. Умонтування в систему інструментально-методологічного забезпечення оподаткування лісових ресурсів України шведської практики фіскального стимулювання малих лісовласників забезпечить поштовх становленню вітчизняного сектору приватних лісовласників, що дасть змогу знизити рівень розораності території окремих адміністративно-територіальних одиниць та суттєво підвищити лісис-

тість. Запозичення фінляндського досвіду застосування альтернативних варіантів оподаткування лісових ресурсів дасть можливість повною мірою врахувати асиметрію лісорослинних та природно-кліматичних умов розширеного відтворення та господарського освоєння лісоресурсного потенціалу в окремих регіонах України, що у підсумку забезпечить еквівалентне вилучення лісової ренти та вирівняє умови лісогосподарювання в територіальному розрізі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бардась В.М. Удосконалення фіскального регулювання природокористування : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.06; Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2014. 203 с.
2. Голян В., Марчук Ю., Погуляйко Ю., Матрунчик Д., Дзюбенко О. Формування сучасної моделі фіскального регулювання лісогосподарювання як важлива передумова інноваційної трансформації лісового сектора України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Т. 3, № 56. С. 139–155. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.56.2024.4406>
3. Голян В., Ткачук В., Коробка Р., Костюк Т., Погуляйко Ю., Бардась В. Фінансово-інвестиційні виміри модернізації екологічної інфраструктури в Україні: воєнні, євроінтеграційні та децентралізаційні виклики. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2025. Т. 4, № 63. С. 391–418. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.63.2025.4888>
4. Дейнека А.М., Кисіль Б.В. Реформування системи оподаткування у лісовому господарстві України. *Регіональна економіка*. 2024. № 2. С. 127–132.
5. Швець Н., Коваленко Ю., Костюк В., Чала В., Романчукевич В., Бабенко А. Фінансове забезпечення миру та справедливості в Україні в контексті досягнення Цілей сталого розвитку. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2025. Т. 1, № 60. С. 82–93. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.60.2025.4607>
6. Mutanen A., Toppinen A. Finnish sawlog market under forest taxation reform. *Silva Fennica*. 2005. Vol. 39, no. 1. P. 117–130. DOI: <https://doi.org/10.14214/sf.400>
7. Enache C. Tax trends in European Countries. Tax Foundation Europe. 2026. URL: <https://taxfoundation.org/blog/europe-tax-trends-reform/>
8. Finnish Forest Centre. Determining the value of forest properties. URL: <https://www.metsakeskus.fi/en/forest-use-and-ownership/change-of-ownership-of-a-forest-property/determining-the-value-of-forest-properties> (дата звернення: 02.07.2026).
9. Amundsen E.S. Rent taxes on natural resources in Norway: a short overview. *CESifo Working Paper*. No. 10911. Munich : Center for Economic Studies and ifo Institute, 2024. URL: https://www.econstor.eu/bitstream/10419/296000/1/cesifo1_wp10911.pdf
10. Siekkinen E. Why Sweden's forest policy matters to the world. *Mongabay*. 2025. URL: <https://news.mongabay.com/2025/11/why-swedens-forest-policy-matters-to-the-world-commentary/>
11. Ministry of Agriculture and Forestry of Finland. Forest legislation in Finland. URL: <https://mmm.fi/en/forests/legislation>
12. Hermansson N., Sjöqvist C., Jönsson J., Hejl T. Swedish Government Budget Proposal for 2026 – this is proposed in the tax area. *Setterwalls*. 2025. URL: <https://setterwalls.se/en/article/swedish-government-budget-proposal-for-2026-this-is-proposed-in-the-tax-area/>
13. Tax Foundation. Taxes in Norway. URL: <https://taxfoundation.org/location/norway/> (дата звернення: 02.07.2026).

REFERENCES:

1. Bardas V.M. (2014) *Udoskonalennia fiskalnoho rehuliuвання pryrodokorystuvannia* [Improving fiscal regulation of environmental management]: dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.06. Lutsk. 203 p. (in Ukrainian)
2. Holian V., Marchuk Yu., Pohuliaiko Yu., Matrunchyk D., Dziubenko O. (2024) *Formuvannia suchasnoi modeli fiskalnoho rehuliuвання lisohospodariuvannia yak vazhlyva peredumova innovatsiinoi transformatsii lisovoho sek-*

tora Ukrainy [Formation of a modern model of fiscal regulation of forest management as an important prerequisite for the innovative transformation of the forest sector of Ukraine]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 3, no. 56, pp. 139–155. Available at: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.56.2024.4406> (in Ukrainian)

3. Holian V., Tkachuk V., Korobka R., Kostiuk T., Pohuliaiko Yu., Bardas V. (2025) Finansovo-investytsiini vymiry modernizatsii ekolohichnoi infrastruktury v Ukraini: voienni, yevrointehratsiini ta detsentralizatsiini vyklyky [Financial and investment dimensions of environmental infrastructure modernization in Ukraine: military, European integration and decentralization challenges]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 4, no. 63, pp. 391–418. Available at: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.63.2025.4888> (in Ukrainian)

4. Deineka A.M., Kysil B.V. (2024) Reformuvannia systemy opodatkuvannia u lisovomu hospodarstvi Ukrainy [Reforming the taxation system in the forestry of Ukraine]. *Rehionalna ekonomika – Regional Economy*, no. 2, pp. 127–132. (in Ukrainian)

5. Shvets N., Kovalenko Yu., Kostiuk V., Chala V., Romanchukovykh V., Babenko A. (2025) Finansove zabezpechennia myru ta spravedlyvosti v Ukraini v konteksti dosiahnennia Tsilei staloho rozvytku [Financial support for peace and justice in Ukraine in the context of achieving the Sustainable Development Goals]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 1, no. 60, pp. 82–93. Available at: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.60.2025.4607> (in Ukrainian)

6. Mutanen A., Toppinen A. (2005) Finnish sawlog market under forest taxation reform. *Silva Fennica*, vol. 39, no. 1, pp. 117–130. Available at: <https://doi.org/10.14214/sf.400>

7. Enache C. (2026) Tax trends in European Countries. Tax Foundation Europe. Available at: <https://taxfoundation.org/blog/europe-tax-trends-reform/>

8. Finnish Forest Centre. Determining the value of forest properties. Available at: <https://www.metsakeskus.fi/en/forest-use-and-ownership/change-of-ownership-of-a-forest-property/determining-the-value-of-forest-properties>

9. Amundsen E.S. (2024) Rent taxes on natural resources in Norway: a short overview. *CESifo Working Paper*, no. 10911. Munich: Center for Economic Studies and ifo Institute. Available at: https://www.econstor.eu/bitstream/10419/296000/1/cesifo1_wp10911.pdf

10. Siekkinen E. (2025) Why Sweden's forest policy matters to the world. *Mongabay*. Available at: <https://news.mongabay.com/2025/11/why-swedens-forest-policy-matters-to-the-world-commentary/>

11. Ministry of Agriculture and Forestry of Finland. Forest legislation in Finland. Available at: <https://mmm.fi/en/forests/legislation>

12. Hermansson N., Sjöqvist C., Jönsson J., Hejll T. (2025) Swedish Government Budget Proposal for 2026 – this is proposed in the tax area. *Setterwalls*. Available at: <https://setterwalls.se/en/article/swedish-government-budget-proposal-for-2026-this-is-proposed-in-the-tax-area/>

13. Tax Foundation. Taxes in Norway. Available at: <https://taxfoundation.org/location/norway/>

Дата надходження статті: 23.06.2026

Дата прийняття статті до публікації: 17.08.2026

Дата публікації статті: 28.08.2026